

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2022 г. в област Бургас годишният общ доход средно на лице от домакинство е 8 523 лв. и нараства с 14.7% спрямо 2021 година. За последните 6 години общият доход средно на лице от домакинство се увеличава 1.7 пъти (табл. 1.).

1. Общ доход и други средства на лице от домакинство по източници в област Бургас¹

Източници на доходи	2017		2021		2022	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ доход	(5037)	(100.0)	7431	100.0	8523	100.0
Брутен общ доход	(4923)	(97.7)	7153	96.3	8279	97.1
Работна заплата	(2930)	(58.2)	4273	57.5	4589	53.8
Извън работната заплата	(95)	(1.9)	46	0.6	96	1.1
От самостоятелна заетост	(202)	(4.0)	392	5.3	433	5.1
От собственост	(117)	(2.3)	50	0.7	51	0.6
Пенсии	(1368)	(27.2)	2269	30.5	2832	33.2
Обезщетения за безработни	(13)	(0.3)	29	0.4	12	0.1
Семейни добавки за деца	(36)	(0.7)	52	0.7	67	0.8
Други обезщетения и помощи	(111)	(2.2)	16	0.2	36	0.4
Регулярни трансфери от други домакинства	(52)	(1.0)	25	0.3	163	1.9
Приходи от продажби	(4)	(0.1)	3	0.0	20	0.2
Други приходи	(110)	(2.2)	276	3.7	224	2.6
Изтеглени спестявания	(203)	x	268	x	310	x
Заеми и кредити	(185)	x	13	x	47	x
Общо	(5425)	x	7713	x	8880	x

През периода 2017 - 2022 г. са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинство:

- Доходът от работна заплата през 2022 г. е 4 589 лв. и се увеличава със 7.4% спрямо 2021 г., а нарастването му в сравнение с 2017 г. е 1.6 пъти;
- Доходите от пенсии за последната година са 2 832 лева. Те нарастват с 24.8% спрямо 2021 г. и с 2.1 пъти в сравнение с 2017 година;
- Доходите от самостоятелна заетост през 2022 г. са 433 лв. и се увеличават с 10.5% спрямо 2021 г., а спрямо 2017 г. нарастват 2.1 пъти.
- Доходът от трудова дейност извън работната заплата за последната година е 96 лв. и се увеличава 2.1 пъти спрямо 2021 г., а спрямо 2017 г. остава почти без промяна;

¹ От 2017 г. в съответствие с правилата за надеждност на данните от извадкови изследвания, данните по области се публикуват със следните съкращения и символи:

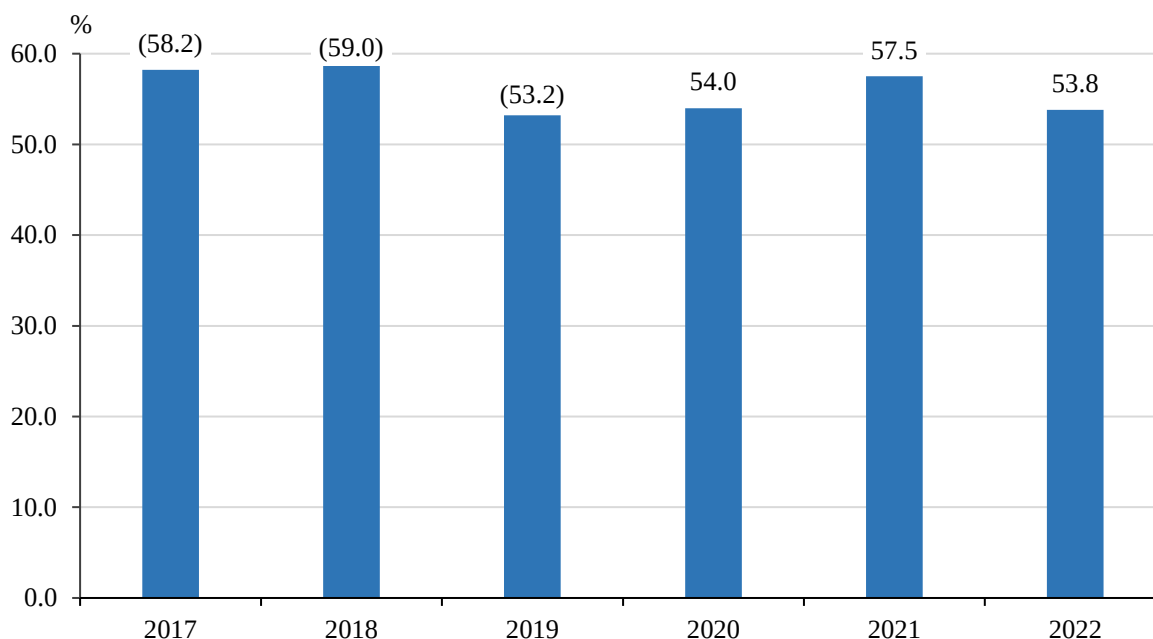
() - получените стойности са с по-малка стохастична точност - оценка между 10.1 и 15.0% грешка.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - БУРГАС“

• Доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) през 2022 г. са 115 лева. Те се увеличават с 18.6% спрямо 2021 г., а спрямо 2017 г. намаляват с 28.1%.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е работната заплата. През 2022 г. той е 53.8%, което е с 3.7 процентни пункта по-малко в сравнение с 2021 г. и с 4.4 процентни пункта спрямо 2017 година.

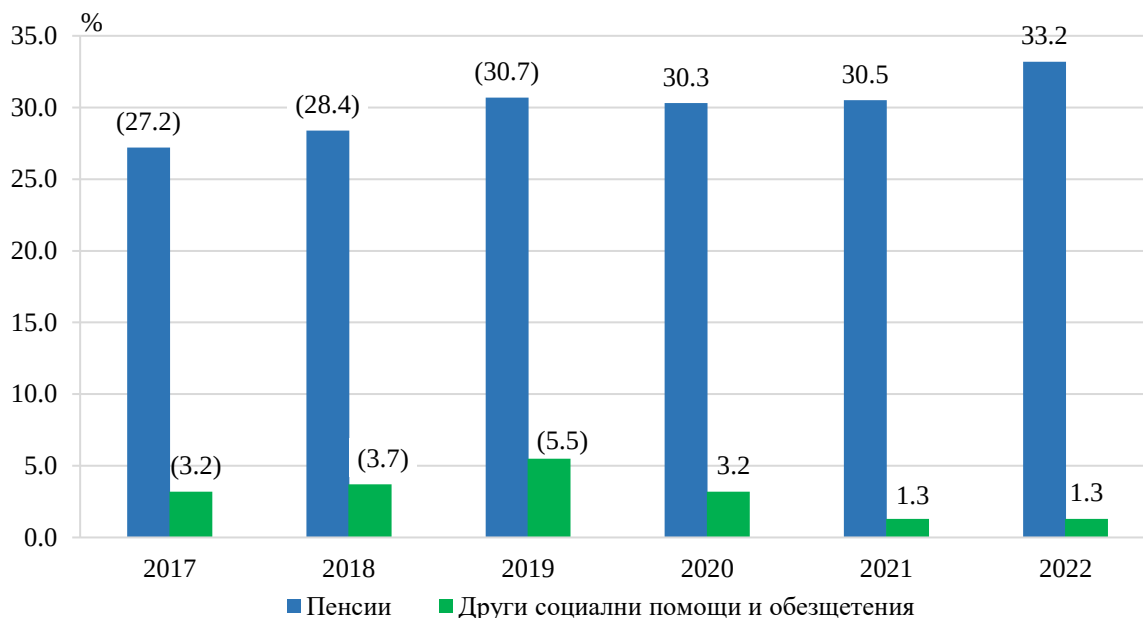
**Фиг. 1. Относителният дял на дохода от работна заплата
в общия доход на домакинствата в област Бургас**

Доходите от всички социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) формират 34.5% от общия доход на домакинствата през 2022 година.

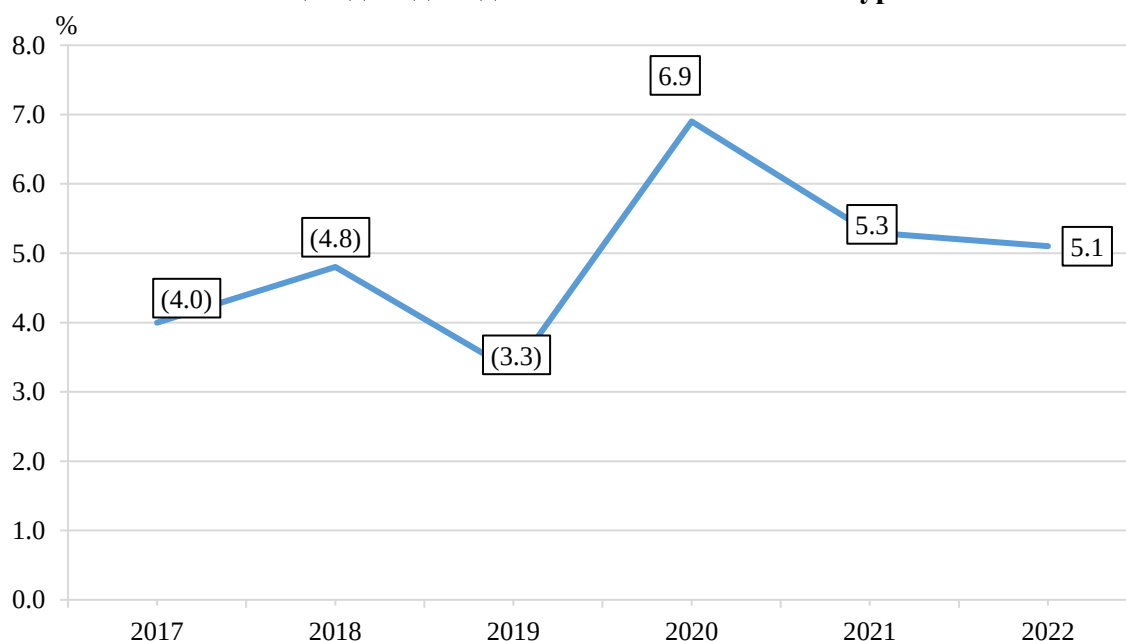
От получените социални трансфери с най-висок относителен дял в общия доход на домакинствата са доходите от пенсии - 33.2%, който е с 2.7 процентни пункта повече в сравнение с 2021 г., и с 6.0 процентни пункта повече спрямо 2017 година.

Фиг. 2. Относителният дял на дохода от пенсии и други социални трансфери в общия доход на домакинствата в област Бургас

През 2022 г. относителният дял на доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата е 5.1% и намалява с 0.2 процентни пункта в сравнение с 2021 г., докато спрямо 2017 г. се увеличава с 1.1 процентни пункта.

Фиг. 3. Относителният дял на дохода от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата в област Бургас

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОИЗТОК

ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - БУРГАС“

Относителният дял на дохода от трудова дейност извън работната заплата е 1.1% и се увеличава спрямо 2021 г. с 0.5 процентни пункта, докато спрямо 2017 г. намалява с 0.8 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2022 г. общият разход средно на лице от домакинство в област Бургас е 7 582 лв., което е с 15.8% повече в сравнение с 2021 година. За периода –2017 - 2022 г. разходите на домакинствата се увеличават с 1.6 пъти.

2. Общ разход и други средства средно на лице от домакинство в област Бургас

Групи разходи	2017		2021		2022	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ разход	(4616)	(100.0)	(6545)	100.0	(7582)	(100.0)
Потребителски общ разход	(3788)	(82.1)	(5421)	(82.8)	(6139)	(81.0)
Храна и безалкохолни напитки	(1415)	(30.7)	(1831)	(28.0)	(2194)	(28.9)
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	(199)	(4.3)	(265)	(4.0)	(359)	(4.7)
Облекло и обувки	(197)	(4.3)	(317)	(4.8)	(290)	(3.8)
Жилища, вода, електроенергия и горива	(699)	(15.1)	(827)	(12.6)	(946)	(12.5)
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	(192)	(4.2)	(313)	(4.8)	(389)	(5.1)
Здравеопазване	(275)	(6.0)	(486)	(7.4)	(494)	(6.5)
Транспорт	(266)	(5.8)	(463)	(7.1)	(497)	(6.6)
Съобщения	(194)	(4.2)	(331)	(5.1)	(334)	(4.4)
Свободно време, културен отдих и образование	(144)	(3.1)	(242)	(3.7)	(296)	(3.9)
Разнообразни стоки и услуги	(209)	(4.5)	(344)	(5.3)	(339)	(4.5)
Данъци	(257)	(5.6)	(406)	(6.2)	(417)	(5.5)
Социални осигуровки	(330)	(7.1)	(485)	(7.4)	(579)	(7.6)
Регулярни трансфери към други домакинства	(60)	(1.3)	(53)	(0.8)	(124)	(1.6)
Други разходи	(181)	(3.9)	(181)	(2.8)	(323)	(4.3)
Влог	(288)	x	(272)	x	(234)	x
Изплатен дълг и даден заем	(84)	x	(96)	x	(66)	x
Общо	(4989)	x	(6913)	x	(7882)	x

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата се намалява от 82.1% през 2017 г. на 81.0% през 2022 година.

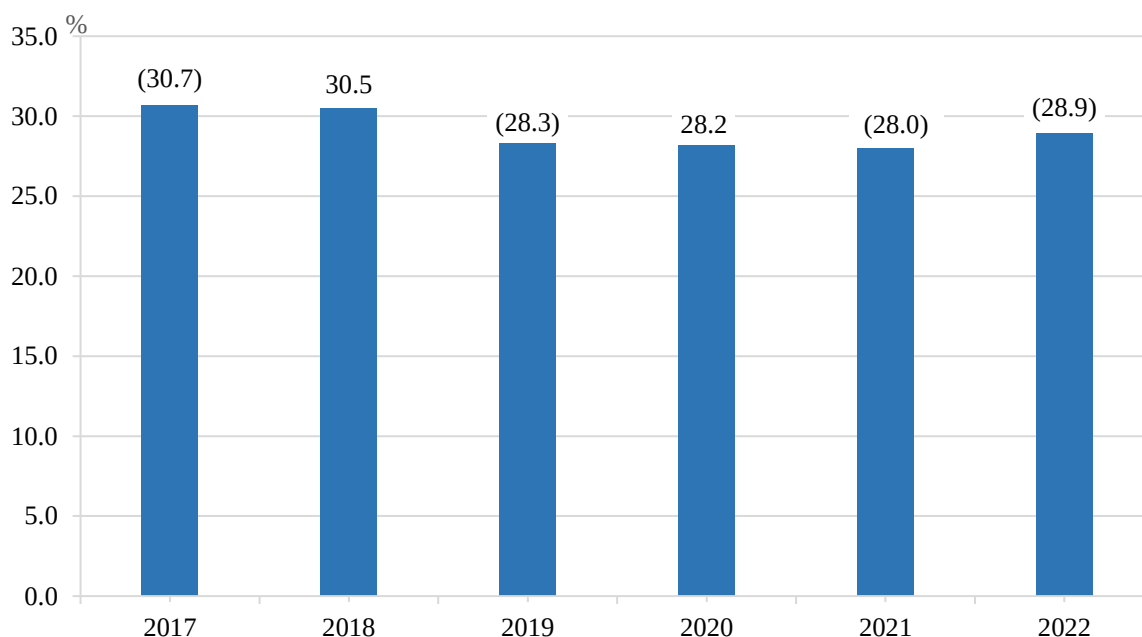
През периода –2017 - 2022 г. се наблюдават следните промени по отношение на някои видове разходи средно на лице от домакинство:

- Изразходваните средства за храна и безалкохолни напитки през 2022 г. са 2 194 лв., или с 19.8% повече спрямо 2021 г., и с 55.1% повече в сравнение с 2017 година;
- Разходите за облекло и обувки през 2022 г. са 290 лева. В сравнение с предходната година те намаляват с 8.5%, а спрямо 2017 г. се увеличават 1.5 пъти;

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - БУРГАС“

- Разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома), за последната година са 1 335 лева. В сравнение с 2021 г. нарастват със 17.1%, а спрямо 2017 г. се увеличават 1.5 пъти;
 - За здравеопазване през 2022 г. са изразходвани 494 лв. - с 1.6% повече от 2021 г. и 1.8 пъти повече спрямо 2017 година;
 - За транспорт и съобщения през 2022 г. са похарчени 831 лв., което е с 4.7% повече от 2021 г. и 1.8 пъти повече спрямо 2017 година;
 - Разходите за свободно време, културен отдик и образование през 2022 г. са 296 лева. В сравнение с 2021 г. те се увеличават с 22.3%, докато спрямо 2017 г. се увеличават 2.1 пъти;
 - През последната година разходите за данъци и социални осигуровки са в размер на 996 лв. и се увеличават с 11.8% в сравнение с 2021 г., а спрямо 2017 г. - нарастват с 1.7 пъти.
- През 2022 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход е 28.9%.

Фиг. 4. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата в област Бургас

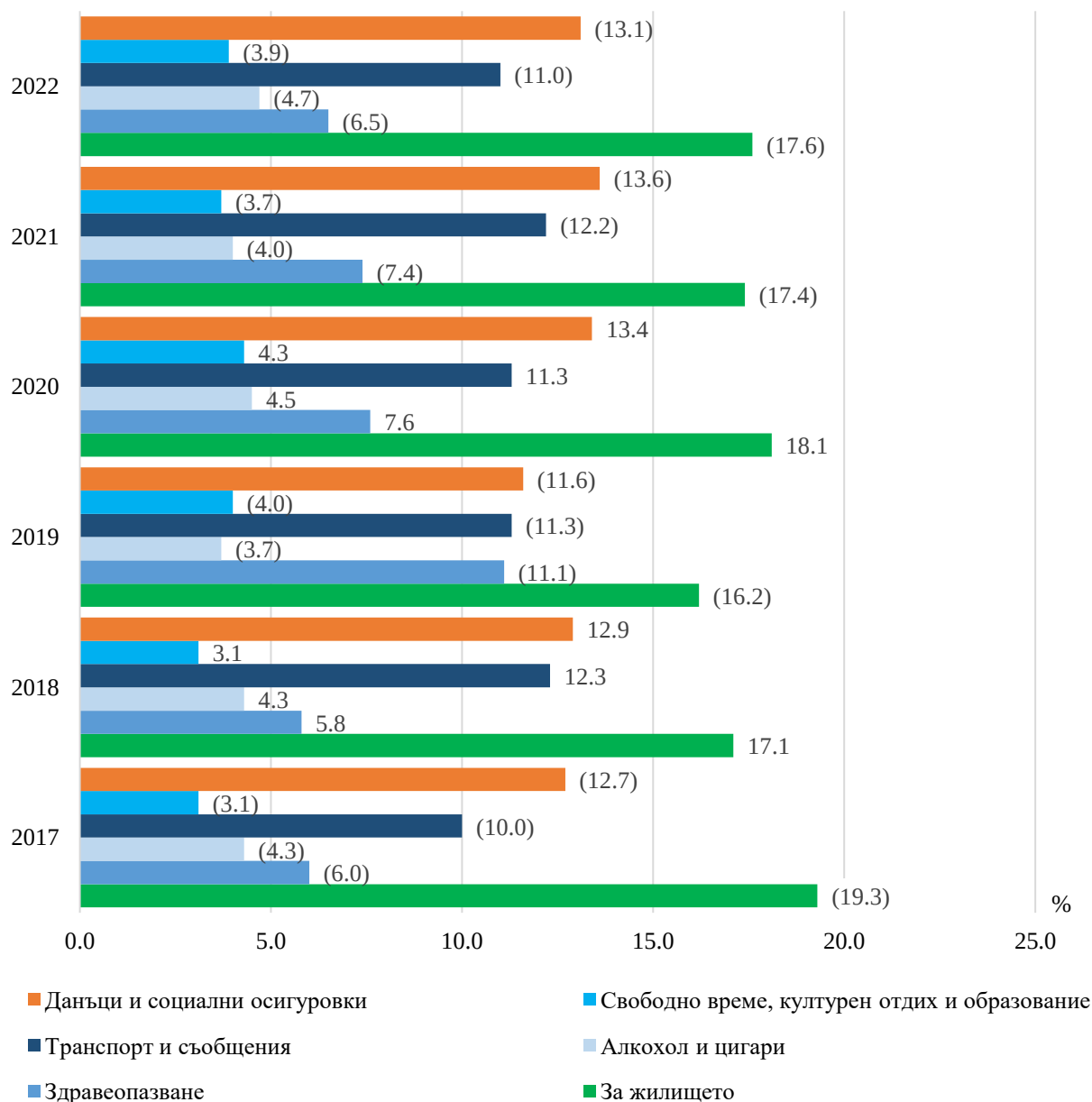
Относителният дял на разходите, свързани с жилището, намалява с 0.1 процентни пункта през 2022 г. спрямо 2021 г., а спрямо 2017 г. – с 2.6 процентни пункта.

Делът на разходите за данъци и социални осигуровки е 13.1% от общия разход през 2022 г., което е с 0.5 процентни пункта по-малко в сравнение с 2021 г., а спрямо 2017 г. – се увеличават с 0.4 процентни пункта.

Относителният дял на разходите за здравеопазване през 2022 г. е 6.5%, като съответно намалява с 0.9 процентни пункта спрямо 2021 г., а спрямо 2017 г. се увеличава с 0.5 процентни пункта.

През периода 2017 - 2022 г. делът на разходите за транспорт и съобщения в общия разход е в рамките на 10 - 12.3%.

Фиг. 5. Относителен дял на някои видове разходи в общия разход на домакинствата в област Бургас

Потребление на домакинствата

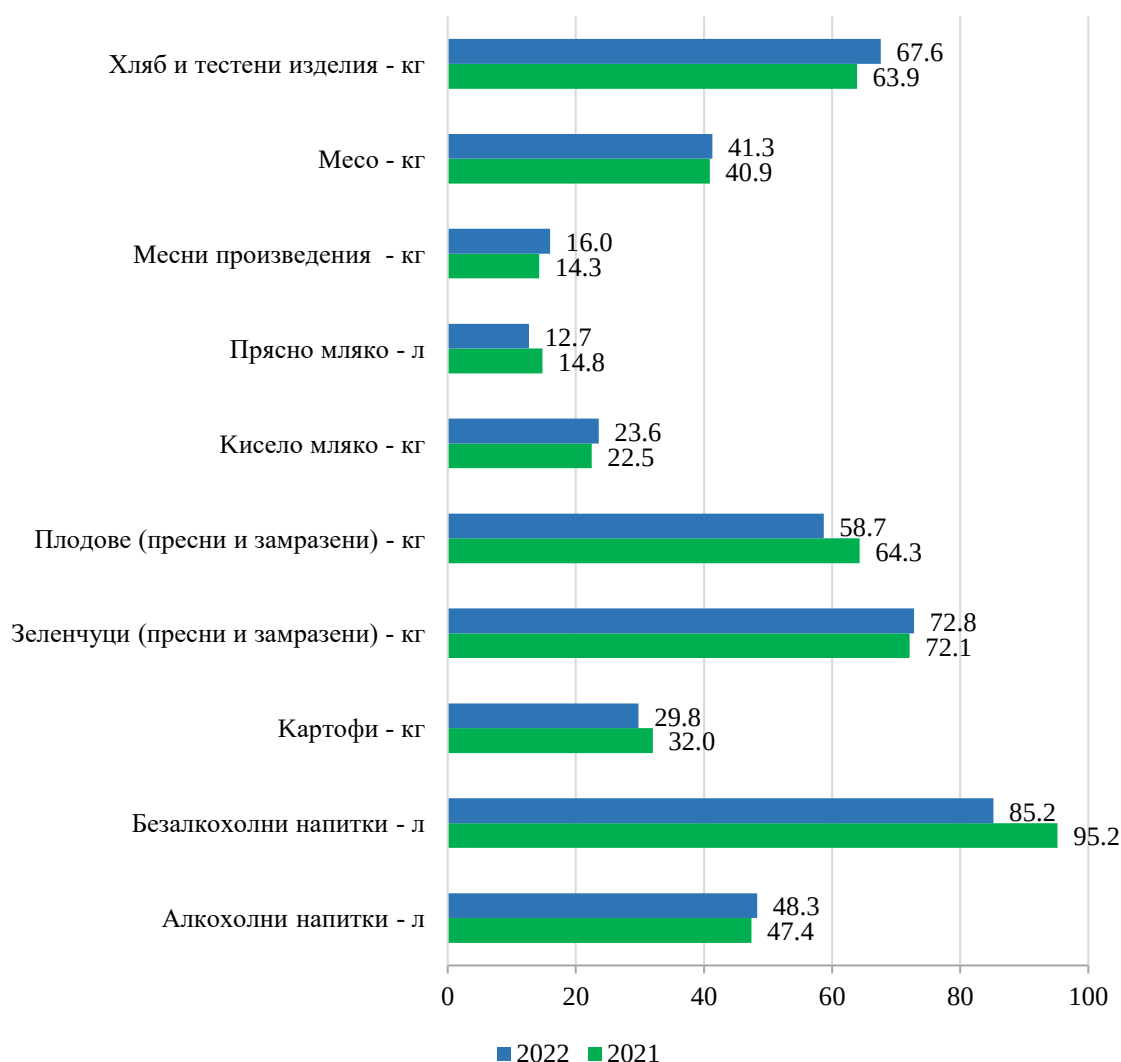
През 2022 г. настъпват промени в потреблението на домакинствата в област Бургас спрямо 2021 година. Средно на лице от домакинство се увеличава консумацията на хляб и тестени изделия с 3.7 килограма. Увеличение се отчита в потреблението на кисело мляко от 22.5 на 23.6 кг, месни произведения от 14.3 на 16.0 кг, брашно от 11.1 на 11.8 кг, зеленчуци (пресни и замразени) от 72.1 на 72.8 кг, захар от 8.8 на 9.5 кг и месо от 40.9 на 41.3 килограма.

Намаление е регистрирано в потреблението на яйца от 152 на 146 бр., плодове (пресни и замразени) от 64.3 на 58.7 кг, прясно мляко от 14.8 на 12.7 л, сирене от 13.1 на 12.5 кг, риба и рибни продукти от 9.5 на 8.2 кг, олио от 16.9 на 16.5 л и картофи от 32.0 на 29.8 килограма.

Без промяна остава потреблението на ориз и сол.

На годишна база се увеличава потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 47.4 на 48.3 л) и на цигари (от 643 на 964 броя).

Фиг.6. Потребление на основни хранително продукти и напитки средно на лице от домакинство в област Бургас през 2021 и 2022 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите на домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Повече информация и данни за наблюдението на домакинските бюджети са достъпни в Информационна система „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=3) и на сайта на НСИ, раздел „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ (<http://www.nsi.bg/node/3168/>).